

Veiligheidsprioriteiten 2025

Gemeenschappelijk Jaaractieplan

Inleiding

Ook dit jaar streeft de havengemeenschap er naar om de arbeidsveiligheid in de haven verder te blijven verbeteren. Dit Gemeenschappelijk Jaaractieplan omvat concrete actie- en aandachtspunten waarmee werkgevers en Cepa dit jaar aan de slag gaan. De initiatieven zijn gebundeld in 3 onderdelen:

1. Acties rond de **3 hoofdrisico's** (slip- en tripongevallen, hand- en vingerletsels, aanrijdingen)
2. **Algemene acties** bij alle commodity's
3. Specifieke acties **per commodity**

De Gemeenschappelijke Interne Dienst voor Preventie en Bescherming (GIDPB) van Cepa ondersteunt bij het bepalen van de regels, richtlijnen en standaarden om ervoor te zorgen dat werkzaamheden op een veilige manier worden uitgevoerd (zie '**normbepaling**' in het actieplan). Daarna zorgt de GIDPB samen met werkgevers voor de **omzetting en opvolging** van de bijhorende acties op de werkvloer. Daarnaast reikt Cepa de bedrijven tools aan om havenarbeiders te sensibiliseren waar nodig.

Maar alleen technische initiatieven zijn niet voldoende om arbeidsveiligheid te blijven verbeteren. Van management over hiërarchische lijn tot havenarbeider: iedereen moet inspanningen leveren. Enkel zo is een algemene gedragsverandering mogelijk waarbij iedereen zijn eigen veiligheid én die van zijn collega's respecteert en ondersteunt.

Acties rond de 3 hoofdrisico's

1. Slip- en tripongevallen

ACTIE 1

Opnieuw aandacht naar het **correct dragen van hoge veiligheidsschoenen** in de verschillende commodity's. Sensibilisering gebeurt door toolboxmeetings te organiseren op verschillende terminals en via e-learning (Dockwise).

ACTIE 2

Inzetten op **orde en netheid** op de werkplek. Dit wordt doorheen het jaar opgevolgd via rondgangen, vooral in het stukgoed en de magazijnen.

ACTIE 3

Toegangswegen systematisch veiliger maken. Er zijn concrete actie- en aandachtspunten voor bepaalde commodity's:

Algemeen: verlichtingsniveau opvolgen tijdens rondgangen		
Containers	Magazijnen	Roro
E-learning op Dockwise over het risico van open mangaten op lashingbordessen.	Gladde ondergronden vermijden. De GIDPB geeft advies en volgt op tijdens rondgangen doorheen het jaar.	Veilig op- en afstappen van platte wagen.
Veilig verplaatsen aan boord: aandacht voor hoogteverschillen.	Veilig verplaatsen op de werkplek: hoogteverschillen aanduiden of elimineren.	Veilig op- en afstappen van high & heavy.
Veilige toegang tot lichters: □ Bij niet-getijdeterminals: opvolging van de lichtertrap □ Bij getijdeterminals: normbepaling	Veilig op- en afstappen van mobiele arbeidsmiddelen. Extra aandacht voor orde en netheid. Opleiding en sensibilisering via toolboxmeetings en e-learning.	Lashing aan boord: sensibilisering gericht op kuiperij.

2. Hand- en vingerletsels

ACTIE 1

Voorkomen van **snijwonden**, met focus op de magazijnen (werkposten in kaart brengen en advies over het juiste gereedschap voorzien).

ACTIE 2

Aandacht voor de **juiste positie van handen** bij manuele handelingen, met specifieke aandachtspunten per commodity:

Stukgoed	Technische diensten	Magazijnen	Roro
Ring aan kraanhaak: normbepaling	Correct gebruik van handgereedschappen	Manueel hanteren van paletten: normbepaling	Wagonbehandeling: normbepaling
Containers			
- o Ergonomisch behandelen van twistlocks: normbepaling - o Behandelen van baren en tendeurs: verder onderzoek naar hulpmiddelen om letsels te voorkomen. Verdere opvolging van de lashing tool.			

3. Aanrijdingen

ACTIE 1

Opvolgen van **nieuwe technologieën** om aanrijdingen te voorkomen, zoals de intelligente camera met personendetectie, een speed control-systeem ...

ACTIE 2

Sensibilisering via een **symposium voor werkgevers** dat alle gekende maatregelen bundelt om aanrijdingen te voorkomen (LUEZ-principes, dode hoeken, veiligheidsberichten, opleidingen, risicoanalyses, ...).

ACTIE 3

Voorkomen van **dode hoeken**.

ACTIE 4

Aandacht voor de **bevoegdheid** van de bestuurder om met een mobiel arbeidsmiddel te werken (opleiding, sleutelbeheer, ...). Goede praktijken benadrukken en normbepaling.

ACTIE 5

Aandacht voor het **verkeersplan** om aanrijdingen te voorkomen.

ACTIE 6

Specifieke actie- en aandachtspunten **per commodity**:

Magazijnen	Stukgoed	Technische diensten
- o Sensibilisering via checklist bij gerichte rondgangen - o Extra aandacht voor veilige zone vrachtwagenchauffeur (G-VIK-046)	- o Scheiding mens en machine in scheepsruim: normbepaling - o Voorkomen van aanrijdingen van personen zonder vaste werkpost/bosman (goede praktijk): implementatie - o Van verkeersplan via circulatieplan tot werkpost – ondersteuning bij implementatie (werkvoorbereiding)	o Interactie tussen operaties en technische dienst op kaai – verkeersstromen scheiden: sensibilisering via e-learning en opvolging afbakenen werkzone tijdens rondgang

Roro	Bulk
- o Veilig behandelen van tweedehands cargo: controle voor verplaatsing + aanduiding onveilige voertuigen: normbepaling (goede praktijken) - o LUEZ-principe verkeersbegeleider aan de ramp (R-VIK-009) - Finaliseren norm en implementatie - Implementatie via e-learning en veiligheidsbericht - o Verkeersplan: - Verkeersplanning aan wal: omzetting - Verkeersstromen aan boord: normbepaling – opmaak VIK - Veilig behandelen van tweedehands cargo: goede praktijken en e-learning	o LUEZ-principe - laden en lossen bulk op de voorkaai (B-VIK-008): sensibilisering via e-learning en implementatie
Containers	
- o LUEZ-principe onder de straddle carrier - containerkraan: - Normbepaling: afstand rijweg en werkzone achter de poten en wachtpositie straddle carrier op voorkaai - Implementatie en opvolging: C-VIK-001 t.e.m. 004 (veilig werken onder containerkraan, incl. looplijnen): implementatie via e-learning, veiligheidsbericht, S-mail - Onderzoek alternatieve werkmethoden onder de containerkraan - o LUEZ-principe reach stacker - mobiele kraan: normbepaling - o LUEZ-principe 'buiscaar' - containerkraan: normbepaling (VIK) en implementatie via veiligheidsbericht - Controle voor gebruik straddle carrier: evaluatie bestaande processen + communicatie - Implementatie veilig (incl. gordel), defensief en hoffelijk rijgedrag straddle carrier: via e-learning en S-mail	

Algemene acties

ACTIE 1

Take 5 bij aanvang shift: opfrissing concept en praktisch: *‘Wat, waarom, wie, waar, voorbereiding, geven, ...’*
Tools ontwikkelen voor verdere bewustwording, sensibilisering en implementatie (bv. e-learning, ...).

ACTIE 2

Voorkomen van oogletsels: tools ontwikkelen voor sensibilisering: e-learning en toolbox. Juiste PBM's in functie van het risico (waar geen collectieve bescherming mogelijk is).

ACTIE 3

Uitwerken van e-learning over de gevaren en risico's van **gevaarlijke atmosfeer**.

ACTIE 4

Werken op hoogte: symposium voor werkgevers over maatregelen om val van hoogte te voorkomen (collectieve en persoonlijke beschermingsmiddelen, beslissingsschema WOH, VIK's, ...).

ACTIE 5

Veilig verplaatsen van **wagons**: normbepaling.

ACTIE 6

Uitwerking opleiding **'aanslaan van lasten'** voor verschillende kennisniveaus.

ACTIE 7

Mobile devices (incl. gebruik 'oortjes'): blijvend aandachtspunt.

ACTIE 8

Ladingzekerheid: opleidingsaanbod in kaart brengen.

Acties specifiek per commodity

Gevaarlijke goederen	Stukgoed	Technische diensten
- Behandeling wood pellets: opvolging advies (VB 2024/15) - Opvolging kennis en noodprocedures (incl. evacuatieplan)	- Behandeling steel bars: normbepaling + goede praktijk - Werkvoorbereidingslijst: verdere implementatie - Veilige positie dekman: e-learning	- Li-Ion batterijen: sensibilisering via toolbox - Gevaarlijke producten (VB 2024/11): opvolging via rondgang - Sensibilisering: uitvoeren LMRA via e-learning
Containers	Magazijnen	Bulk
- Uitwijzen aan boord: normbepaling - Gevaarlijke atmosfeer: opmaak advies	Bigbags: opvolging laden en lossen container en stapeling via rondgang	- Onderzoek arbeidsbeleving huid- en ademhalingsbescherming: advies - Gevaarlijke atmosfeer: opvolging (B-VIK-006)
Roro		
- Goederen behandelen met trekker en platte wagen: aan en van boord rijden: normbepaling – VIK - Werken met reach stacker op het weatherdeck: normbepaling – advies - Veilig verplaatsen buschassis: normbepaling - Elektrische voertuigen behandelen: normbepaling. Informeren via veiligheidsbericht en e-learning.		